

อยากรู้เรื่อง เงินโรงเรียน

เรื่องแรกของปีใหม่นี้ครับ ดูเรื่องนี้แล้วไว้ใช้เป็นแนวทางได้ตลอดไป ปีที่แล้วมีเรื่องของเงินรายได้ด้วยกัน ที่เปิดเผยขึ้นมาเรื่อยๆ ได้รู้กัน แล้วถ้าเรารายงานรายได้ของโรงเรียนใกล้บ้าน จะสามารถขอดูเอกสารได้หรือไม่

นายประณมได้มีหนังสือถึงโรงเรียนมัธยมวิทยา ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสมุดบัญชีธนาคาร เงินฝาก-ถอน ทั้งในงบประมาณและนอกงบประมาณ ของโรงเรียนมัธยมวิทยาทุกเล่มทุกหน้า ผ่านไป ๔ เดือน โรงเรียนมัธยมวิทยามีหนังสือถึงนายประณมแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้วยเหตุผลว่า เป็นข้อมูลเกี่ยวข้องกับฐานะทางการเงินและแสดงถึงความเคลื่อนไหวทางการเงินของโรงเรียน หากนำข้อมูลไปเผยแพร่หรืออ้างอิงโดยไม่ทราบแหล่งที่มาของจำนวนเงิน อาจเกิดความเข้าใจผิดและเกิดความเสียหายแก่โรงเรียนได้ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นายประณมจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยฯ มีหนังสือแจ้งให้โรงเรียนมัธยมวิทยาส่งข้อมูลข่าวสารตามที่นายประณมมีคำขอไปให้คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ประกอบการพิจารณาซึ่งโรงเรียนกีส่งเอกสารไป โดยไม่ได้แจ้งรายละเอียดเพิ่มเติม

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารทั้งสองรายการ ที่นายประณมมีคำขอคือสมุดบัญชีธนาคาร เงินฝาก-ถอน ทั้งในงบประมาณและนอกงบประมาณ ของโรงเรียนมัธยมวิทยาทุกเล่มทุกหน้า เป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่หน่วยงานจะมีคำสั่งนี้ให้เปิดเผย แต่การเปิดเผยข้อมูลนี้ ๓) จะแสดงให้เห็นความโปร่งใสและตรวจสอบได้ของโรงเรียนมัธยมวิทยา ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ จึงวินิจฉัยให้โรงเรียนมัธยมวิทยาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องสมุดบัญชีธนาคาร เงินฝาก-ถอน ทั้งในงบประมาณและนอกงบประมาณ ทุกเล่มทุกหน้า ให้นายประณม

ดูวันที่จากหนังสือของนายประณมและหนังสือตอบของโรงเรียนแล้ว ห่างกัน ๔ เดือน แต่ผลก็คือปฏิเสธ และต้องอุทธรณ์ สุดท้ายก็เปิดเผยด้วยคำวินิจฉัย หลายท่านหรือหลายหน่วยงานอาจยังไม่ทราบว่า มีมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๗ และพระราชบัญญัติการตัวยหลักเกณฑ์และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๙ ที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้คร่าว่า เมื่อหน่วยงานของรัฐได้รับหนังสือจากประชาชน หรือหน่วยงานอื่น จะต้องดำเนินการโดยไม่ชักช้า หากไม่สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จ ต้องแจ้งผลการพิจารณาให้ทราบภายในสิบห้าวัน พร้อมกำหนดเวลาแล้วเสร็จ กรณีนี้ โรงเรียนใช้เวลาพิจารณาคำขอข้อมูลข่าวสารนานเกินไปครับ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปได้ที่สำนักงานคณะกรรมการการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๙๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๓๘๓/๒๕๖๑)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

วีระเชษฐ์ จารุยาภูล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ยกเลิกประกาศสองราคาทำไม ?

มาดูเรื่องนี้ครับ เป็นเรื่องที่ผู้รับบำนาญท่านหนึ่งใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เข้ามีส่วนร่วมและตรวจสอบการดำเนินงานจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ เป็นเหตุให้ต้องทบทวนและปฏิบัติให้ถูกต้องรัดกุมมากขึ้น ผลประโยชน์ก็ได้กับประชาชน

นายอุ่นได้มีหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพิจารณายกเลิกโครงการสอบรากคนนียงพารา จำนวน ๓ รายการ คือ ๑) เอกสารการพิจารณาสั่งการโครงการก่อสร้างถนนนียงพารา ๒) เอกสารผลการประปาศยิกเลิกโครงการฯ ๓) ผลการตรวจสอบสถานะโรงงานประกอบกิจกรรมผลิตแผลฟลีทติกคอนกรีต ของบริษัท สร้างดี ต่อมาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีแจ้งภูมิสิทธิ์การเปิดเผยด้วยเหตุผลว่า การเปิดเผยจะกระทบสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ดังทบทิสสิทธิ์ของบุคคลอื่นตามมาตรา ๑๕(๑)-๗) นายอุ่นจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ องค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลา มีหนังสือส่งข้อมูลไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า ได้ประกาศสอบราคาโครงการก่อสร้างและปรับปรุงถนนลาดยางแบบพาราแอลฟ์ติดกับถนนพิรุณ พิรุณ ใจเงินสะสนม เพื่อสนับสนุนนโยบายรัฐบาลแก้ปัญหาภารายทางการท่องเที่ยว รวม ๔ โครงการ โดยระหว่างการขายแบบได้มีผู้ร้องเรียนว่า ประกาศสอบราคาโดยมิชอบ ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ตรวจสอบว่า กำหนดเงื่อนไขและคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเสนอราคาที่เป็นการกีดกันการเข้าแข่งขันเสนอราคา ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดยะลาได้หารือจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดยะลา และผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา ได้รับคำแนะนำว่า เห็นควรชะลอการลงนามในสัญญาไว้ก่อน ส្មบาน ไม่สามารถลงนามในสัญญาได้ทันตามกำหนด จึงได้ยกเลิกประกาศสอบราคาโครงการ และที่ปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอของนายอุ่นนัน เนื่องจากเอกสารดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) บางอย่างเป็นข้อหักหัวง ข้อร้องเรียน เป็นเอกสารลับ เป็นข้อเท็จจริงและข้อหารือที่ยังไม่ได้ข้อยุติ การเปิดเผยก็ไม่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนโดยทั่วไป

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามที่นายนอุ่นได้มีคำขอ
ทั้ง ๓ รายการ เป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ ไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะ
อย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่หน่วยงานจะมีคำสั่ง
ให้เปิดเผย แต่การเปิดเผยจะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสและตรวจสอบได้เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของ
หน่วยงานของรัฐ จึงวินิจฉัยให้องค์กรบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี เปิดเผยข้อมูลข่าวสารทั้ง ๓ รายการ
พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายอุ่นต่อไป

ผู้ได้รับคำจากผู้เข้าอบรม ๒ - ๓ ท่านในคำตามเดียวกันว่า ในเบื้องต้นหากเราแจ้งปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแล้ว ต่อสาธารณะการวินิจฉัยฯ พิจารณาให้เปิดเผย เราจะมีความผิดหรือไม่ เป็นคำตามที่ศิริรับ ไม่มีความผิดครับ เพราะกฎหมายให้สิทธิประชาชนและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนได้ส่วนเสียขอข้อมูลข่าวสารได้ และให้สิทธิท่านที่จะใช้สิทธิพินิจว่าข้อมูลข่าวสารนั้นเปิดเผยได้หรือไม่ ขอให้แจ้งผู้ขอโดยเร็วหรือภายในสิบห้าวันก็พอ มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หารือไปได้ครับที่ ๐ ๒๗๘๓ ๔๖๗๙ www.cic.go.th
(ที่ สค ๓๘๒/๒๕๖๑)

“เปิดแผงเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

เรามีอา โรงไฟฟ้าขยะ

เรื่องนี้ชาวบ้านขอข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบป้องสิทธิของตนเองและชุมชน รวมทั้งมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ โดยการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ดูเรื่องจริงเรื่องนี้ครับ

นายหนึ่งเป็นตัวแทนเครือข่ายชาวบ้านอำเภอหนองบัว มีหนังสือถึงองค์กรบริหารส่วนตำบลหนองบัว ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการขุดดินและถอนดินจำนวน ๒ รายการของบริษัท ณัคณ์ ได้แก่ เอกสาร การแจ้งขุดดิน การแจ้งถอนดิน ในรับแจ้งพร้อมแบบแปลน แต่องค์กรบริหารส่วนตำบลหนองบัวมีหนังสือปฏิเสธ การเปิดเผยว่า บริษัท ณัคณ์ มีหนังสือใช้สิทธิคัดค้านว่าไม่มีข้อความให้เปิดเผย เพราะจะทำให้บริษัทฯ เสียหาย และองค์กรบริหารส่วนตำบลหนองบัว อาจถูกฟ้องร้องดำเนินคดี การที่เครือข่ายฯ อ้างคำพิพากษาคลปปกครอง เพื่อให้เป็นแนวทางพิจารณา นั้น เห็นว่านี้ข้อเท็จจริงแตกต่างกัน และการดำเนินการขอข้อมูลข่าวสารของ เครือข่ายฯ ยังไม่ถึงที่สุด นายหนึ่งจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร องค์กรบริหารส่วนตำบลหนองบัว มีหนังสือส่งเอกสารตามที่ได้รับคำขอไปประกอบการพิจารณาสรุปได้ว่า ได้รับคำขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเพื่อใช้ตรวจสอบข้อเท็จจริงในการขออนุญาตขุดดินและถอนดิน เพื่อก่อสร้างโรงไฟฟ้าขยะแปรรูปของบริษัท ณัคณ์ โดยอ้างว่าเป็นที่ตั้งโรงไฟฟ้า อยู่ในเขตโครงการพัฒนาฯ ล้อมรอบด้วยชุมชน วัดโรงเรียน แหล่งผลิตน้ำประปา พื้นที่อ่อนไหวอยู่ในรัศมี ๓ กิโลเมตร เป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง โดยเอกสารที่ขอ ๔ รายการประกอบด้วย ๑) เอกสารการแจ้งขุดดิน สำเนาใบรับแจ้งพร้อมแบบแปลนที่เจ้าหน้าที่ห้องดินลงนามรับรอง ๒) เอกสารการแจ้งถอนดิน ในรับแจ้งพร้อมแบบแปลน ที่เจ้าหน้าที่ห้องดินลงนามรับรอง ๓) เอกสารการยื่นขออนุญาต (๑) พร้อมแบบแปลนที่ลงลายมือชื่อรับรอง แบบแปลนที่ได้รับการตรวจแบบจากเจ้าหน้าที่ห้องดิน หนังสือรับรองจากวิศวกร และ ๔) ข้อบัญญัติเรื่องการขุดดินในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบลหนองบัว ซึ่งองค์กรบริหารส่วนตำบลหนองบัว ได้แจ้งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ และรายการที่ ๔ ให้นายหนึ่งแล้ว ส่วนรายการที่ ๑ และรายการที่ ๒ บริษัท ณัคณ์ ขอใช้สิทธิคัดค้านด้วยเหตุผลว่าเป็นเอกสารสำคัญของบริษัทฯ อาจถูกนำไปปิดเป็นข้อเท็จจริง หรือใช้ในทางเสียหายแก่บริษัทฯ จึงไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ผู้อุทธรณ์

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ และรายการที่ ๒ ทั้ง ๒ รายการ เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ ไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๘๐ ที่อาจมีคำสั่งไม่เปิดเผย ทั้งนี้ หน่วยงานอาจใช้ดุลพินิจปักปิดข้อมูลส่วนบุคคลอื่นได้แก่ สำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาบัตรประชาชน สำเนาโอนด (ให้เปิดเผยเฉพาะเนื้อที่และรูปแบบที่) ลายมือชื่อ หมายเลขโทรศัพท์ ซึ่งจะเป็นการรุกล้ำสิทธิของบุคคลโดยมิชอบ จึงวินิจฉัยให้องค์กรบริหารส่วนตำบลหนองบัว เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการขุดดินและถอนดิน พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายหนึ่ง

ก็จะกันได้ในชั้นกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ไม่ต้องลำบากไปหน้าที่นี้เลย บ. มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หรือไม่ได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๗๗ www.oic.go.th

(ที่ สค ๓๙๓/๒๕๖๑)

“ไม่ได้ข้อมูลที่ขอ บอก สมร. นะครับ”

อย่างรู้ความเห็นฝ่ายกฎหมายให้ขยายสัญญา

ดูหัวข้อเรื่องนี้แล้วอย่าเพิ่งเปิดหน้าผ่านไปเมื่ออ่านนะครับ เพราะมีทั้งนิวเคลียร์และความเห็นทางกฎหมาย แต่จริง ๆ แล้วเป็นเรื่องอะไร

บริษัทอุตสาหกรรม มีหนังสือถึงสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ขอข้อมูลการซื้อขาย ๓ รายการได้แก่ ๑) ความเห็นทางกฎหมายของฝ่ายกฎหมายของสถาบันฯ ในการขยายเวลาตามสัญญาซื้อขายเครื่องเร่งอนุภาคอิเล็กตรอน ๒) ข้อบังคับของสถาบันฯ และข้อบังคับของคณะกรรมการบริหารสถาบันฯ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการพัสดุ และ ๓) หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการหักเงินเพื่อชำระเป็นค่าปรับตามสัญญา แต่สถาบันฯ มีหนังสือแจ้งปฏิเสธว่า เป็นข้อมูลซ่อนเร้นตามมาตรา ๑๕ (๓) ความเห็นคำแนะนำภายในหน่วยงาน บริษัทอุตสาหกรรมจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ผู้แทนสถาบันฯ ชี้แจงว่า ได้ทำสัญญาซื้อขายเครื่องเร่งอนุภาคพร้อมติดตั้ง ๑ ระบบ ที่จังหวัดปทุมธานี ในราคารหอร้อยห้าล้านบาท ระยะเวลาดำเนินการ ๔๐๐ วัน ต่อมาก็ได้รับฟังแล้วเห็นว่าไม่สามารถดำเนินการด้วยเหตุผล ๕ ประเด็น เนื่องจากเปลี่ยนแบบก่อสร้าง แรงดันน้ำได้ดี ก็ไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ จึงได้รับหนังสือขอข้อมูลข่าวสารตามข้อบังคับและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แจ้งให้ทราบแล้ว และต่อมาก็ได้รับหนังสือขอข้อมูลข่าวสาร ๓ รายการข้างต้น พิจารณาแล้วจึงได้แจ้งเปิดเผยข้อมูลรายการที่ ๒ และรายการที่ ๓ ให้ไปแล้ว แต่ปฏิเสธรายการที่ ๑

คณะกรรมการการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการความเห็นทางกฎหมายของฝ่ายกฎหมายของสถาบันฯ ในการขยายเวลาตามสัญญาซื้อขายเครื่องเร่งอนุภาคอิเล็กตรอน ซึ่งหน่วยงานปฏิเสธการเปิดเผย เพราะเห็นว่าเป็นความเห็นของฝ่ายกฎหมายที่คณะกรรมการตรวจสอบพัสดุ และผู้มีอำนาจอนุมัติจะใช้ข้อมูลความเห็นนั้นประกอบการตัดสินใจหรือไม่ก็ได้ เนื่องจากต้องพึงความเห็นและข้อเท็จจริงจากหลายฝ่าย จึงเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๓) ซึ่งคณะกรรมการการวินิจฉัยฯ ก็เห็นพ้องด้วย แต่อย่างไรก็ได้ การพิจารณาว่าสมควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารประเภทนี้หรือไม่ ขึดเส้นใต้ตรงนี้ ๓ เส้นนนนคับ ต้องคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชน ที่เกี่ยวข้องประกอบกันด้วย พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อสถาบันฯ ได้ปฏิเสธการขยายเวลาตามสัญญาตั้งแต่วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ แล้ว ก็ถือได้ว่า บริษัทอุตสาหกรรมเป็นผู้มีส่วนได้เสียสมควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารดังกล่าว และการเปิดเผยจะแสดงถึงความโปร่งใสในกระบวนการพิจารณาของสถาบันฯ จึงวินิจฉัยให้สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) เปิดเผยข้อมูลข่าวสารความเห็นทางกฎหมายของฝ่ายกฎหมายของสถาบันฯ ในการขยายเวลาตามสัญญาซื้อขายเครื่องเร่งอนุภาคอิเล็กตรอน พร้อมทั้งรับรองสำเนาถูกต้องให้บริษัทอุตสาหกรรม

ก็เป็นเพียงเรื่องการจัดซื้อพัสดุเท่านั้นแหล่งคับ ซึ่งเป็นข้อมูลที่หน่วยงานควรเปิดเผยเพื่อความโปร่งใสครับ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ หารือไปได้นะครับ ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๗ ๔๖๗๙ www.oic.go.th (ที่ สค ๓๘๔/๒๕๖๑)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

ขอข้อมูลไปฟ้องให้ไปยังเทิร์นที่อื่น

ตอนนี้ในกรุงเทพมหานครที่มีการเร่งสร้างขยายถนน เพิ่มระบบไฟฟ้า มีการก่อสร้างมากมาย และเรื่องจุดกลับรถก็เป็นเรื่องหนึ่งในการแก้ปัญหาการจราจร แต่มีผลกระทบกับประชาชน จะถือกันว่าด้วยข้อมูลข่าวสารฯ ไปยังคุณกันตรงไหนดี

นายแปริเออร์ ทนายความผู้รับมอบอำนาจจากบริษัทที่เป็นผู้บริหารจัดการศูนย์การค้าแห่งหนึ่งได้รับการร้องเรียนจากลูกค้าของศูนย์การค้า ผู้ประกอบการ และประชาชนผู้ใช้เส้นทางถนนประดิษฐ์มนูธรรม ว่าได้รับความเดือดร้อนและผลกระทบจากจุดกลับรถ จึงมีหนังสือถึงการทางพิเศษแห่งประเทศไทยขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุญาตให้สำนักงานสำรวจแห่งชาติ ใช้พื้นที่เขตทางพิเศษของรัฐเป็นจุดกลับรถบนถนนประดิษฐ์มนูธรรมก็ได้แก่ หนังสือติดต่อบรรหว่างหน่วยงาน เอกสารสัญญาต่างๆ และแบบฟอร์มร้องขอ พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเพื่อดำเนินคดีทางศาลต่อไป แต่การทางพิเศษแห่งประเทศไทยมีหนังสือแจ้งปฏิเสธ การเปิดเผยด้วยเหตุผลว่า จุดกลับรถนั้น ยังไม่เปิดให้ใช้ ความเดือดร้อนของท่านจึงนำไปได้มาจากสาเหตุดังกล่าว จึงไม่จัดส่งข้อมูลข่าวสารให้ นายแปริเออร์จึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร การทางพิเศษแห่งประเทศไทย มีหนังสือส่งข้อมูลข่าวสารตามที่นายแปริเออร์มีคำขอและชี้แจงว่า ข้อมูลข่าวสารเรื่องจุดกลับรถ ในพื้นที่ของ สน.โชคชัย ในขณะนี้ยังไม่เปิดใช้งานที่จะเป็นสาเหตุของความเดือดร้อน เอกสารที่เกี่ยวข้องมี ๑๕ ฉบับ เช่น หนังสือติดต่อบรรหว่างหน่วยงานทั้งภายนอกภายนอกใน รายงานการประชุม และสัญญา ต่อมาการทางพิเศษฯ มีหนังสือแจ้งคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ว่าบริษัทที่บริหารศูนย์การค้าฯ ยังสำนักงานสำรวจแห่งชาติ กับพวก ๓ คน ต่อศาลปกครองกลางรวมทั้งการทางพิเศษฯ ด้วย ในเรื่องจุดกลับรถที่กำลังขอเอกสารนี้แหล่ะ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีประเด็นต้องพิจารณา ก่อนว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เกี่ยวข้องกับการพิจารณาพิพากษาคดีหรือไม่ ? เพราะตามมาตรา ๔ คำว่า “หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี กรณีนี้ นายแปริเออร์ขอข้อมูลข่าวสารต่อการทางพิเศษฯ ไม่ได้ขอจากศาลปกครองกลาง แม้จะชี้แจงว่ายุ่งหะว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง แต่เอกสารก็ยังอยู่ในความครอบคลุมของ การทางพิเศษฯ คณะกรรมการฯ จึงรับเรื่องไว้พิจารณาได้ กีเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุญาตให้สำนักงานสำรวจแห่งชาติใช้พื้นที่เขตทางพิเศษของรัฐเป็นจุดกลับรถจำนวน ๑๕ รายการ เป็นข้อมูลการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ส่วนใหญ่เป็นหนังสือติดต่อบรรหว่างหน่วยงาน รายงานการประชุม และสัญญาให้ใช้ที่ดิน ไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๘๐ ที่อาจมีคำสั่งไม่เปิดเผย ประกอบกับ นายแปริเออร์เป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงจึงควรได้รับทราบข้อมูลเพื่อใช้ประกอบสิทธิของตนเอง จึงวินิจฉัยให้การทางพิเศษแห่งประเทศไทยเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องจุดกลับรถทั้ง ๑๕ รายการ พร้อมทั้งรับรองสำเนาถูกต้องให้นายแปริเออร์

ศึกษาแนวทางของกรรมการวินิจฉัยฯ ให้ดีนั้นคือ ก่อนอื่นอยู่ในอำนาจรับเรื่องไว้ได้หรือไม่ มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ หารือไปได้คือที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๑๖๗๘ www.oic.go.th (ที่ สค ๓๗/๒๕๖๑)

“ไม่ได้ข้อมูลที่ขอ บอก ศชร. นะครับ”